

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH W PARAFII RZYMSKOKATOLICKIEJ ŚW. WAWRZYŃCA W WILKSZYNIE

W związku z wejściem w życie w dniu 15 lutego 2024 roku ustawy z dnia 28 lipca 2023 roku o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (zwanej też „ustawą Kamilka”) i zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa państwowego i kościelnego z dniem 14 sierpnia 2024 r. wprowadza się do stosowania w parafii rzymskokatolickiej św. Wawrzyńca w Wilkszynie „Standardy Ochrony Małoletnich” (dalej *Standardy*), których podstawowym celem jest zapewnienie bezpieczeństwa osobom, które nie ukończyły osiemnastego roku życia (dalej *małoletni*), dbałość o ich dobro, uwzględnienie ich potrzeb i podejmowanie działań w ich jak najlepszym interesie.

Standard 1. Stworzenie i zachowanie bezpiecznego środowiska w parafii

1. Polityka ochrony małoletnich w parafii dotyczy przede wszystkim zasad ich bezpieczeństwa i sposobów ochrony, czyli: *a)* rekrutacji personelu i osób zaangażowanych duszpastersko w parafii; *b)* bezpiecznych relacji pomiędzy dorosłymi zatrudnionymi i pomagającymi duszpastersko w parafii a małoletnimi; *c)* bezpiecznych relacji pomiędzy małoletnimi; *d)* bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych; *e)* zasady ochrony wizerunku i danych osobowych; *f)* sposobu reagowania w parafii na przypadki podejrzenia, że małoletni doświadcza przemocy fizycznej czy seksualnej i zasad prowadzenia księgi interwencji (por. Standard 2); *g)* pomocy osobom pokrzywdzonym.

2. *Standardy* zatwierdzone i podpisane przez proboszcza parafii są dostępne w parafii i podane do publicznej wiadomości.

Standard 2. Weryfikacja, delegowanie i edukacja duchownych, osób konsekrowanych i świeckich pracujących z małoletnimi w parafii

1. Obowiązki proboszcza parafii.

Do obowiązków proboszcza parafii należy wdrażanie w życie *Standardów*. Za niestosowanie *Standardów* w parafii odpowiedzialność personalnie ponosi jej proboszcz, również wobec prawa.

O każdej osobie (również o sobie samym) zaangażowanej w parafii i mającej kontakt z małoletnimi w obszarze związanym z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi proboszcz parafii uzyskuje dane z *Rejestru Sprawców Przepęstw na Tle Seksualnym*; pobiera je osobiście przez stronę Internetową Ministerstwa Sprawiedliwości. Dokument zawierający informacje z ww. rejestru proboszcz parafii przechowuje w wersji papierowej w archiwum parafialnym.

Dodatkowo, przed nawiązaniem stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do działalności (np. Wolontariackiej) związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi proboszcz parafii uzyskuje od tej osoby informacji z *Krajowego Rejestru Karnego* w zakresie przestępstw określonych w rozdz. XIX k.k. (przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu) i XXV k.k. (przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajowości) oraz w zakresie art. 189a k.k. (handel ludźmi), art. 207 k.k. (znęcanie się nad osobą najbliższą lub pozostającą w stosunku zależności) oraz przestępstw z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Jeżeli taka osoba posiada obywatelstwo inne niż polskie, powinna przedstawić zaświadczenie o niekaralności z odpowiedniego urzędu

kraju, którego jest obywatelem wraz z tłumaczeniem na język polski sporządzonym przez uprawnionego tłumacza przysięgłego. Jeżeli zaś w ciągu ostatnich dwudziestu lat zamieszkiwała za granicą, powinna złożyć stosowne oświadczenie (załącznik 1: *Oświadczenie...*). Oryginały wyżej wymienionych zaświadczeń i oświadczeń przechowuje się w archiwum parafialnym w formie papierowej lub elektronicznej na odpowiednim nośniku danych.

Proboszcz parafii odbiera od każdej z osób zaangażowanych w parafii (duchowych i świeckich) i mających kontakt z małoletnimi deklarację respektowania *Standardów* (załącznik 2: *Deklaracja...*). Deklaracje respektowania *Standardów* przechowuje się w archiwum parafii.

Parafia prowadzi księgę interwencji, w której w formie notatek służbowych dokumentowane są wszelkie podjęte działania dotyczące ochrony oraz interwencji i pomocy. Księga interwencji prowadzona jest zgodnie z zasadami ochrony danych wrażliwych. Notatką z księgi interwencji sformułowaną według wytycznych (załącznik: *Notatka do Standardów Ochrony Małoletnich do stosowania w parafiach Archidiecezji Wrocławskiej z dnia 1 lipca 2024 r.*) proboszcz posługuje się np. przy zgłaszaniu sprawy do odpowiednich organów państwowych i kościelnych.

2. Obowiązki duszpasterzy dzieci

Duszpasterze dzieci powinni: *a)* czuwać nad własną dojrzałością emocjonalną, psychiczną i duchową; *b)* starać się o dobór wierzących, rzetelnych, zweryfikowanych i odpowiednio przeszkolonych osób do pełnienia funkcji animatorów, wychowawców itd.; *c)* wspierać małoletnich w ich rozwoju i dojrzałości; *d)* dbać o respektowanie zasad kultury (wobec małoletnich i między nimi); *e)* czuwać nad równym traktowaniem wszystkich małoletnich z uwzględnieniem ich szczególnych potrzeb i osobistych uwarunkowań; *f)* dbać o przestrzeganie prawa do nienaruszalności cielesnej i prywatności; *g)* organizować działania duszpasterskie w miejscach bezpiecznych; *h)* utrzymywać kontakt z rodzicami i prawnymi opiekunami małoletnich; *i)* dbać o przestrzeganie zasad prywatności i ochrony wizerunku oraz danych osobowych małoletnich.

Standard 3. Sposób reagowania na oskarżenia lub niewłaściwe zachowania.

W przypadkach przemocy fizycznej, psychicznej bądź seksualnej, gdy sprawcą jest osoba dorosła lub małoletni, należy zgłosić ten fakt zgodnie z prawem do organów ścigania i/albo do delegata właściwej instytucji kościelnej.

Jeżeli sprawa dotyczy osoby duchownej oskarżonej o niewłaściwe zachowanie wobec małoletniego, należy stosować się do obowiązujących w Archidiecezji Wrocławskiej *Wytycznych dotyczących ochrony dzieci i młodzieży w Archidiecezji Wrocławskiej z dnia 1 czerwca 2019 r.*

Gdy sprawa dotyczy niewłaściwego zachowania osób świeckich zatrudnionych w parafii bądź wolontariuszy, sprawę należy zbadać i podjąć adekwatne kroki w zależności od tego, czego dotyczyło to zachowanie. Każdorazowo należy podjąć z tą osobą rozmowę i jeżeli zajdzie taka potrzeba, okresowo lub stale wycofać ją z pracy duszpasterskiej.

Jeśli niewłaściwe zachowanie dotyczy małoletniego, należy o tym zawiadomić jego rodziców i wraz z nimi podjąć odpowiednie działania.

Jeżeli sprawa dotyczy niewłaściwych zachowań małoletnich wobec siebie nawzajem, należy niezwłocznie zawiadomić ich rodziców lub prawnych opiekunów i wraz z nimi podjąć odpowiednie działania.

Jeśli jakakolwiek osoba dorosła zaangażowana w pracę duszpasterską w parafii dowie się od małoletniego, że doświadcza on przemocy, jest zobowiązany do zastosowania się do art. 304 k.p.k mówiącego o tym, że każdy, kto dowie się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym prokuraturę lub policję.

Standard 4. Zapewnienie opieki i wsparcia osobom skrzywdzonym

Każda osoba, która mówi o doświadczanej przez siebie krzywdzie, powinna zostać przyjęta z szacunkiem i uważnie wysłuchana. Osoba skrzywdzona powinna otrzymać o możliwych formach pomocy, z której może skorzystać na terenie parafii lub poza nią.

Troska duszpasterska wobec osoby skrzywdzonej i jej bliskich polega przede wszystkim na życzliwym wysłuchaniu i pomocy w odbudowaniu jej więzli z Bogiem i zaufania do Kościoła, i jest podejmowana w porozumieniu z diecezjalnym duszpasterzem ds. pomocy duchowej osobom skrzywdzonym.

Jeżeli osobą skrzywdzoną jest małoletni, pomoc powinna otrzymać również jego rodzina.

Jeśli zgłoszenie dotyczy przestępstwa określonego w prawie karnym lub kanonicznym, osoba przyjmująca zgłoszenie postępuje zgodnie z odpowiednimi procedurami określonymi przez prawo świeckie i kościelne.

Wszelkie działania i uzyskane informacje objęte są zasadą poufności, ale osoby skrzywdzonej nie wolno zobowiązywać do zachowania tajemnicy.

Standard 5. Sposób postępowania z podejrzanymi i oskarżonymi o wykorzystanie seksualne lub przemoc.

Do parafii *mogą* należeć osoby, które są podejrzane lub oskarżone o różne przestępstwa bądź mają wyrok w zawieszeniu, czy też wróciły do środowiska po odbytych wyroku. Nie powinny one pracować z małoletnimi, natomiast powinny zostać objęte opieką duszpasterską.

Gdy osobą podejrzaną lub oskarżoną o przemoc fizyczną, psychiczną lub seksualną wobec małoletniego jest pracownik lub wolontariusz parafialny, należy odsunąć taką osobę od podejmowanej pracy związanej z kontaktem z małoletnimi na czas wyjaśnienia sprawy lub do czasu decyzji prokuratury oraz objąć ją stosowną opieką (psychologiczną, duszpasterską).

W procesie wyjaśniania sprawy oraz w podawaniu informacji należy również zadbać o zachowanie ochrony dobrego imienia domniemanego sprawcy.

Standard 6. Zasady chroniące małoletnich w obszarze parafialnym

1. Zasady chroniące w kontakcie bezpośrednim: *a)* wszystkie spotkania z małoletnimi na terenie parafii będą organizowane w miejscach oficjalnych, ogólnodostępnych i do tego przygotowanych; *b)* nie można przebywać z małoletnim sam na sam w warunkach odizolowanych; jeżeli dobro dziecka wymaga indywidualnego spotkania, nie może się ono odbywać w sekrecie i w warunkach odizolowanych, a indywidualnych spotkań z małoletnimi nie wolno w nieroztropny sposób mnożyć ani przedłużać, ponadto spotkania takie nie powinny odbywać się w późnych godzinach wieczornych lub nocą; *c)* małoletni nie mogą przebywać w parafialnych pomieszczeniach mieszkalnych bez opieki rodzica lub opiekuna prawnego; *d)* małoletni powinni zawsze pozostawać pod opieką osoby dorosłej; podczas pełnienia funkcji wychowawczych opiekunowie nie mogą pozostawać pod wpływem alkoholu lub substancji psychoaktywnych ani przyjmować ich w obecności małoletnich; *e)* małoletni na terenie parafii nie mogą przebywać wyłącznie pod opieką innego małoletniego, chyba że inaczej stanowią regulaminy religijnych ruchów duszpasterstwa pozaparafialnego – w tym przypadku stosuje się standardy opracowane przez te grupy; *f)* nie należy przewozić małoletnich prywatnymi samochodami, zwłaszcza w pojedynkę bez wiedzy i wyraźnej zgody rodziców lub opiekunów prawnych; *g)* nie wolno dotykać dzieci wbrew ich woli ani w sposób nieadekwatny do relacji duszpasterskich lub wychowawczych; *h)* małoletnim nie wolno robić zdjęć lub filmować bez ich zgody, nie wolno również upubliczniać zdjęć i filmów z udziałem małoletnich bez pisemnej zgody ich rodziców lub opiekunów prawnych, z wyjątkiem zdjęć dużych grup w miejscach publicznych.

2. Zasady ochrony dotyczące wyjazdów a także kontaktów przez media oraz udostępniania z Internetu: obowiązują zasady przyjęte w Instrukcji *Wytyczne dotyczące ochrony i młodzieży w Archidiecezji Wrocławskiej* z dnia 1 czerwca 2019 r.

Standard 7. Zapewnienie jakości i ciągłości działania w zakresie prewencji

Pracownicy i wolontariusze pełniący funkcje wychowawcze lub formacyjne muszą być zaznajomieni ze *Standardami* obowiązującymi w parafii. Powinni także posiadać zaktualizowaną wiedzę dotyczącą: *a)* rodzajów przemocy (fizycznej, psychicznej i seksualnej); *b)* rozpoznawania oznak przemocy w tym wykorzystania seksualnego); *c)* strategii działania sprawców przemocy (w tym przemocy seksualnej); *d)* prowadzenia rozmowy na temat doznanej krzywdy; *e)* zagrożeń i ochrony przed szkodliwymi treściami w Internecie.

Dokument zawierający obowiązujące *Standardy* należy aktualizować co dwa lata. Ewaluacja dokumentu dokonywana jest przez proboszcza parafii.

Wilkszyn, 14 sierpnia 2024 r.

Ms. Zbigniew Bortnick
proboszcz

ZAŁĄCZNIKI DO STANDARDÓW

Załącznik 1: Oświadczenie o krajach zamieszkania w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczpospolita Polska

W trybie art. 21 Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz. U. 2023 poz. 1304 z późn. zm.), ja, niżej podpisany/a oświadczam, że w ciągu ostatnich 20 lat zamieszkiwałem/am w następujących państwach: ..... . Oświadczam, że nie byłem/am prawomocnie skazany/a w ww. państwach za czyny zabronione odpowiadające przestępstwu określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189 a. i art 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec mnie innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściłem/am się takich czynów zabronionych, oraz nie ma obowiązku, wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez dzieci, lub opieką nad nimi. Oświadczam, że jestem świadomy/a, że składając w.w oświadczenia, podlegam odpowiedzialności karnej w trybie art. 233 Kodeksu karnego, to jest odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

miejsowość, data

czytelny podpis

Załącznik 2: Deklaracja o zapoznaniu się z polityką ochrony małoletnich i zobowiązaniu się do jej przestrzegania

W trybie art. 21 Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz. U. 2023 poz. 1304 z późn. zm.), ja, niżej podpisany/a oświadczam, że zapoznałem/am się z treścią Standardów Ochrony Małoletnich obowiązujących w parafii rzymskokatolickiej św. Wawrzyńca w Wilkszynie i zobowiązuję się do ich stosowania.

miejsowość, data

czytelny podpis